

Örebro måndag 16 mars 2020

Ledamotsinitiativ - Gymnasienämnden

Ny finansieringsmodell - Uppdragspeng

I Örebro kommun finansieras all gymnasieutbildning med en elevpeng som är olika stor beroende på vilket program eleven går på. Är det den bästa finansieringsmodellen eller går det att hitta bättre sätt att finansiera gymnasieskolan?

För många program fungerar det hyfsat att ha avstämningspunkter där antal elever resulterar i ett visst ekonomiskt utfall. Där elevkullarna är stabila blir utfallet ett bra verktyg för rektor att kunna planera budget och tjänstefördelningar. Men där rörligheten bland elever är större blir detta mätverktyg väl trubbigt och kanske inte ens realistiskt. Rektor i dessa verksamheter hamnar i ett konstigt läge där budget kan justeras med miljontals kronor både uppåt och nedåt beroende på tidpunkt för avstämning utan att det behöver motsvara vare sig antalet elever eller de lärarresurser och annat som behövs per läsår. Jag tycker vi bör söka nya sätt att finansiera dessa verksamheter.

För att utreda hur det skulle kunna fungera föreslår Liberalerna att vi gör en pilotstudie med en ny finansieringsmodell - Uppdragspeng.

HUR SER MODELLEN UT OCH VAD INNEBÄR DEN?

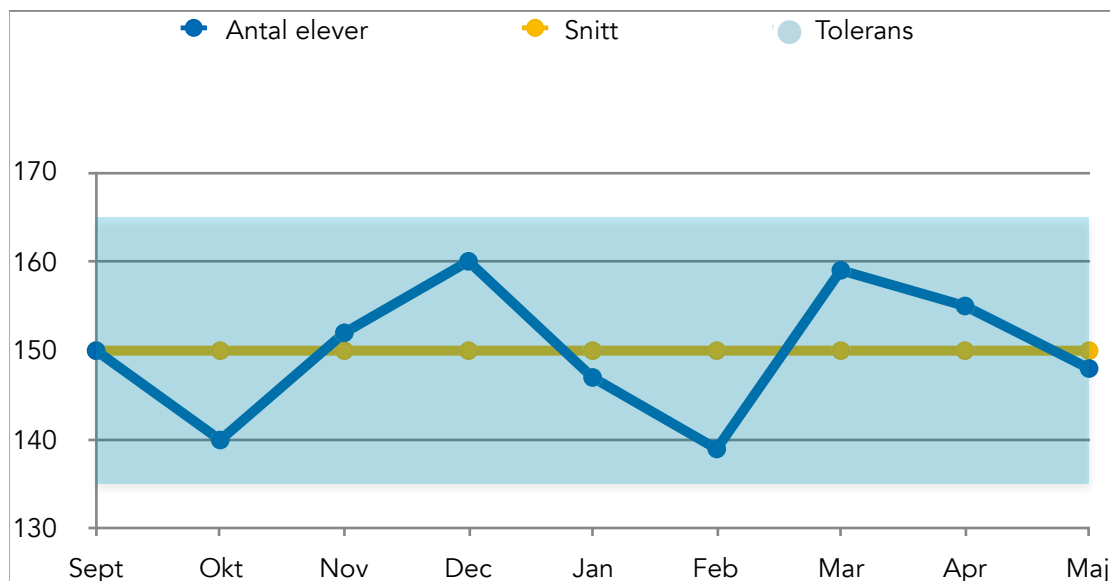
Vi vill prova en modell som påminner om hur rektor tjänstefördelar en lärare. En tjänstefördelning gör man normalt en gång per år. Då kommer rektor och lärare överens om vad lärarens uppdrag ska vara under kommande läsår. Uppdraget har ofta lite flexibilitet eftersom det vid tjänstgöringssamtalet kan vara svårt att exakt fastställa precis varje minuts arbete under kommande läsår. Det kan förändras lite vilket då ryms utan omförhandling av överenskommelsen.

På liknande sätt skulle man kunna komma överens med en rektor om hur nästa läsårs uppdrag ska se ut. Ge rektorn ett riktvärde för det antal elever organisation ska byggas för samt skicka med finansiering för det. Även här måste det finnas viss elasticitet och riktvärdet bör innehålla både ett golv och ett tak.

VAD ÄR VINSTERNA MED DENNA NYA TYP AV FINANSIERINGSMODELL?

Framförallt är det en vinst för rektor som får en längre, årligt återkommande cykel av budgetförändringar istället för flera under innevarande läsår. Tjänstefördelning och lärarresurs kan planeras och framförallt hålla bättre med en långsammare vågform i resurstilldelning. Det bör skapa mer lugn i alla led då rektor kan bygga organisation utifrån kända förutsättningar.

En stor fördel med denna typ av finansiering är också att risken minskar med att se varje elev som en pengapåse. Fokus sätts på uppdraget mer än på individen.

VILKA NACKDELAR KAN FINNAS?

Om elevantalet fluktuerar alltför mycket kan ekonomiska situationen bli ohållbar. Men det kan mötas med att definiera tröskelnivåer där rektor antingen får äska mer medel eller betala tillbaka av det överskott som bör uppstå vid neddragning av tjänster.

Det kan också finnas andra effekter som inte är helt positiva. Vilka incitament har rektor för att till exempel ta in en elev till om det inte ger utökat ekonomiskt resultat eller ta det obekväma i att säga upp lärare på grund av arbetsbrist.

Ett annat problem är att läsåret är brutet i förhållande till nämndens årsbudget. Här krävs nytt sätt att tänka vilket är utmanande men förhoppningsvis också stimulerande. Ytterligare ett sätt att få bedriva skolutveckling vilket inte är nog så viktigt, det motverkar stagnation.

LÄGE ATT AGERA!

De nackdelar jag kan se eventuellt komma är ändå mindre än de fördelar jag samtidigt ser. Dock bör alla större förändringar ske med viss försiktighetsprincip varför en pilotstudie under ett par år, eller vilken tidslängd nu förvaltningen föreslår, vore bra för att utreda hur detta fungerar och vilka effekter det ger.

För mig framstår det som ett unikt tillfälle att just nu göra denna studie på Språkintruktionsprogrammet (SPRI) som ändå står inför stora omorganiseringer och förändringar. Vi går mot en rektor som har ansvar för hela SPRI och det kan bli så att alla elever förläggs till en och samma skola.

Om det visar sig att vinsterna blir som mina förhoppningar är, eller till och med bättre, så kan vi i nästa steg se vilka fler utbildningar som denna finansieringsmodell skulle passa.

Under pilotstudiens gång behövs återrapportering om utfallet i nämnden årligen eller oftare om förvaltningen finner behov av det.

MED ANLEDNING AV OVAN YRKAR LIBERALERNA:

- att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda, planera och genomföra en pilotstudie utifrån en ny finansieringsmodell, *uppdragspeng*, baserad på ett läsårsuppdrag om en viss mängd elever på exempelvis SPRI under en period om minst ett läsår.

För Liberalerna

Mats-Olof Liljegen